

Tilsyn med barneverntjenesten

Fylkesmannen har en rekke kilder til informasjon og kunnskap om barneverntjenestene; halvårsrapportering, kontrollskjema, KOSTRA-rapportering, skriftlige og muntlige klager og andre henvendelser fra brukere og samarbeidspartnere, samt muntlig kontakt med tjenesten. Utfordringen er todelt: sammenfatte og vurdere informasjonen vi har, og vurdere om det er grunnlag for å følge opp kommunen med tilsyn eller andre tiltak, for eksempel opplæring. Når skal man gjennomføre tilsyn og hvordan bør det gjøres? Konkret vurdering av risiko og informasjon om svikt er sentralt når fylkesmannen beslutter å gjennomføre tilsyn.

Eksempel på tilsyn

Fylkesmannen i Nordland avsluttet våren 2014 en tilsynsmessig oppfølging av en interkommunal barneverntjeneste som de har fulgt opp i omtrent halvannet år. Tjenesten ble etablert i 2011, og er en interkommunal tjeneste etter vertskommunemodellen for fem kommuner. Den største kommunen er vertskommune for tjenesten. Tjenesten hadde vært i drift om lag ett år før Fylkesmannen startet tilsynet. Etableringsfasen for en interkommunal tjeneste kan være krevende. Forskjellige kulturer skal smeltes sammen, og rutiner må etableres og implementeres.

I et brev ba Fylkesmannen om et møte med vertskommunens ledelse og ledelsen i barneverntjenesten. I brevet ble det redegjort for informasjon Fylkesmannen hadde om at det var en økende andel fristbrudd i undersøkelsessaker (over 63 prosent 1. halvår 2012), en økende andel hjelpetiltak uten tiltaksplan (over 57 prosent første

halvår 2012) og manglende oppfølging av barn i fosterhjem (ingen av barna i fosterhjem hadde fått oppfølging i henhold til krav i forskrift 1. halvår 2012).

I møtet deltok rådmann, assisterende rådmann, områdesjef, barnevernleder og nestleder i barneverntjenesten. Kommunen redegjorde for status i tjenesten, utfordringer på ulike områder og tiltak som var satt inn eller vurdert satt inn. Etter etablering av tjenesten i 2011 hadde de arbeidet med å utvikle rutiner.

Fylkesmannen oppsummerte møtet i et brev der kommunen ble pålagt å utarbeide en plan for hvordan kommunen skulle

- komme à jour i undersøkelsesarbeidet
- sikre at alle barn med hjelpetiltak hadde tiltaksplan som ble evaluert regelmessig
- sikre at alle barn som bodde i fosterhjem fikk tilsyn slik lovverket krever
- sikre at barn som tjenesten hadde plassert i fosterhjem fikk oppfølgingsbesøkene de skulle ha

Oppfølging etter tilsyn

Kommunen utarbeidet planen innen gitt frist. Ifølge planen skulle alle tiltakene i planen være gjennomført innen utgangen av 2013. Fylkesmannen tok planen til etterretning, men ba om å få månedlige rapporter i 2013. Nøkkeltallsrapportene, halvårsrapporteringene og kontrollskjemaene som kommunen sendte viste en gradvis bedring på alle områder. Ved utgangen av 2013 vurderte Fylkesmannen at

kommunen hadde utviklet gode systemer for styring av tjenesten for å sikre at krav i lov og forskrift ble etterlevd på de fleste områder innen barnevernet. Det framgikk imidlertid i liten grad hvordan kommunens ledelse fulgte opp situasjonen. Dette, sammen med økning i saker som kunne medføre behov for nye tiltak, medførte at Fylkesmannen ba om månedlige nøkkeltall fram til april 2014, og en redegjørelse for hvordan kommunens

ledelse følger med på utviklingen i tjenesten.

Det framgikk av rådmannens redegjørelse at samarbeidsavtalen mellom kommunene i tjenesten var revidert, for å sikre bedre organisering av rapportering, økonomi og merkan- tile rutiner. Alle kommunene mottar nå kvartalsvise nøkkeltallsrapporter, og barnevernleder orienterer årlig alle

kommunestyrene om situasjonen i tjenesten. I tillegg var vertskommunen inne i en omorganisering for å bedre samhandling, helhetstenking, tjenesteutvikling og fagdialog mellom tjenestene. Nøkkeltallsrapportene for 2014 var i hovedsak positive, men med noen mangler på gjennomføring av tilsyn med barn i fosterhjem.

Fylkesmannen forutsatte at kommunen sikret denne oppfølgingen framover. På bakgrunn av rådmannens redegjørelse og nøkkeltallsrapporter vurderte Fylkesmannen i Nordland at det ikke lenger var grunnlag for videre særskilt oppfølging av den interkommunale barneverntjenesten og vertskommunen, og avsluttet oppfølgingen.

Alle kommunene mottar nå kvartalsvise nøkkeltallsrapporter, og barnevernleder orienterer årlig alle kommunestyrene om situasjonen i tjenesten.”